

Ik zoek iemand. Dertien dagen zoek ik deze persoon nu al. Ik heb de stad in alle richtingen doorkruist. In alle hotellobby's heb ik op de uitkijk gezeten. Ik ben kriskras van de ene op de andere tram gestapt, in de zekere verwachting dat ik die blauwe jas dan wel een keer tussen de andere passagiers zou zien opduiken... overal waar mensen komen heb ik hun gezichten afgespeurd, voor het geval juist dat ene gezicht mijn pad nog eens zou kruisen. Maar nee. Misschien hoef ik die gelaatstreken wel alleen maar een ogenblik te zien en ze te herkennen. We weten elkaars naam niet. Ik wil ze gewoon een ogenblik in me opnemen, er eventjes in wegzinken en deze mensenziel met me meenemen. De diepte aanschouwen van een levenslot dat me op een nacht door twee trillende handen werd aangereikt.

Eigenlijk zou ik bijna niet kunnen zeggen waarom ze me opviel. Maar het zullen wel verschillende dingen geweest zijn: mijn eigen stemming, het weer, de leegte juist die dag. Wie zal het zeggen. Sommige dagen zijn gewoon zo... leeg. Dagen waarop het vanbinnen pijn doet, dagen die je buitensluiten en afwijzen. Ik liep maar wat te slenteren, ik had geen zin om ergens naar binnen te gaan, maar ook niet om naar huis te gaan. Zo'n voorjaarsavond met heel lichte regen, zo weinig dat je maar net wat spatjes op de stoep ziet verschijnen, terwijl de schemering toch blauw is en de lucht zacht en helder. De straatlantaarns waren net aangegaan, kaarsen die fel afstaken tegen het blauwe halfduister. Het rook naar een maartse avond en natte stoep. Ik kuierde het station binnen. Eigenlijk had ik er niets te zoeken, maar ik ging een krant kopen in de kiosk, zodat het leek alsof ik een doel had.

Toen ontdekte ik haar. Precies op het moment dat ik de krant

in mijn jaszak propte en me omkeerde om weer te vertrekken zag ik haar op de uitkijk staan, alsof ze iemand stond op te wachten. Door het glazen plafond sijpelde parelmoerachtig schemerlicht, terwijl op haar schouders en haar haar het gele schijnsel van een lantaarn viel. Ze droeg niets op haar hoofd. Haar gezicht lag in de schaduw, ik kon het niet goed zien.

In de stationshal klonken de stemmen als donderslagen, alle geluiden weerkaatsten en kolkten om ons heen, alsof we er samen in opgesloten zaten. Misschien kwam het wel daardoor, of ook door haar zoekende blik. Maar ik had het gevoel dat ze mij zocht, of zoiets, het valt moeilijk te zeggen, want ze zag er doodgewoon uit en ik had helemaal geen behoefte aan een meisje, ik was die avond niet op zoek naar een avontuurtje. Maar ik moet hier even bij blijven stilstaan, want dit beeld is me wonderlijk dierbaar. Ik moet deze herinnering even koesteren en vasthouden, ook al lijkt ze willekeurig.

Er stond daar een meisje van, ik zou zeggen, een jaar of negentien, twintig misschien. Een mij compleet onbekend meisje, van wie ik het gezicht niet eens kon zien. Ze stond met een rood koffertje in haar hand en het leek alsof ze niet wist waar ze naartoe moest. Haar jas hing open en losjes om haar heen, één hand had ze in haar zak. De hand waarmee ze het koffertje vasthield was naakt, zonder handschoen. Steil haar, platte schoenen. Ik liep om haar heen en ging achter haar staan, ze hield haar hoofd een beetje gebogen. Ik praatte tegen het haar, dat zacht tot op haar schouders viel, ik bedoelde er niets mee en dacht überhaupt niet na over wat ik zei, of dat ik iets moest zeggen.

Kan ik u misschien ergens mee helpen? De warmte van mijn eigen stem verraste me een beetje, ik zou immers kunnen worden afgewezen... of misschien was ze wel een hoertje. Zonder zich naar me om te draaien schudde ze langzaam haar hoofd, ze had niet eens zin om zich om te draaien, om te kunnen zien wie er tegen haar praatte, of om me een ijsskoude blik toe te werpen.

Nog steeds had ik haar gezicht niet gezien. Ik zei: Ik kan uw koffer voor u dragen. Toen begon ze te lopen, langzaam, met gebogen hoofd. Ze liep richting de uitgang. Ik liep vlak achter haar. Plotseling bleef ze staan, alsof ze aarzelde. Ik zei: We nemen de andere uitgang. En ik liep langs haar zonder naar haar te kijken... ik wist dat ze er was, dat ze me op de voet volgde. Ik hoorde iets rammelen in haar koffertje, ik kon haar ademhaling vaag onderscheiden en het geluid van haar schoenen vlak achter me klonk intiem dichtbij, alsof ze naar me fluisterde.

Mijn gedachten waren een chaos. Waar moesten we naartoe gaan, wat moest ik in hemelsnaam met dit onbekende meisje, wie was ze, hoe was ze... waar moest deze avond op uitlopen? Ik vroeg boudweg: Jouw huis of het mijne? Ze wachtte even voor ze antwoordde. Laten we eerst een stukje lopen, zei ze. Toen draaide ik me naar haar om en liet haar naast me komen lopen. Toen pas bekeek ik haar, op dat moment zag ik haar gezicht voor het eerst. En hier moet ik weer even bij blijven stilstaan, want het heeft iets bijzonders om iemands gezicht voor het eerst te zien. Je wilt graag naar dat ogenblik terug, om de overgang naar de volgende fase te ontdekken: het moment waarop je de mens ziet van wie dit gezicht is, de mens zelf. We liepen net in de richting van een lantaarnpaal, het was een klein beetje donkerder geworden. Het licht viel recht op haar gezicht, kleedde het voor me uit. Toen we voorbij de lantaarn waren, lag haar gezicht in de schaduw. Het was alsof ze zich weer had verstopt. Maar in de fractie van een seconde waarin het licht op haar gelaatstrekken was gevallen, had ik gezien dat ze aanzienlijk ouder was dan ik had gedacht, ver in de twintig, misschien eerder dertig. Haar trekken hadden iets kinderlijks, als een onbeschreven blad, maar rond haar ogen en boven haar neus hadden fijne rimpeltjes en een duidelijke streep de tijd gehad zich te vormen. Ze zei: We kunnen gewoon een beetje rondlopen.

We liepen in stilte. De auto's gleden zachtjes voorbij over het

asfalt, hun koplampen lieten onze schaduwen speels om ons heen draaien. Af en toe keek ik naar haar, zij keek recht voor zich uit, met een peinzende blik in haar ogen. Haar mond was groot en sensueel, maar zonder kleur en als een schelp om haar gedachten gesloten. Als ze ergens aan dacht tenminste. Ik wist het niet, dacht er misschien ook niet over na. Ik verbaasde me erover dat ik haar niet begeerde. Mijn hart klopte onrustig, haar voetstappen fluisterden naar me, en haar nabijheid voelde als een ongemakkelijke aanraking.

Als je iets meemaakt, een gebeurtenis of een ontmoeting met een ander mens, iets wat je bestaan binnendringt en het betekenis geeft, dan vallen je meestal vooral de kleine dingen op. Alles wat je met die belevenis verbindt gaat een eigen leven in je leiden, zelfs de kleinste onbeduidendheden willen iets van je. Daar liep ik dan door de straten, op een regenachtige avond in maart, met een vreemd meisje, we praatten niet, ik wist haar naam niet, maar alles wat er gebeurde maakte diepe indruk op me en zal altijd iets van mij blijven, als een van de diepste gemoedsstemmingen die ik ooit heb gehad. We kwamen bij de haven, ik rook de geur van de zee en de vissersboten die er lagen, er krijste een meeuw. Ik zal dit intense gevoel altijd opnieuw beleven als ik de geur van de zee ruik, ik vond het zo merkwaardig om 's avonds het gekrijs van een meeuw te horen. Een enkele schreeuw maar, en toen toeterde er een auto en rammelde er een tram voorbij, snerpnd op de rails. Haar haar was nat geworden en plakte tegen haar hoofd. Ze had het uit haar gezicht geveegd en het hing recht naar beneden. Als het licht erop viel was het goudblond, anders asblond. Licht en schaduw wisselden elkaar af terwijl we liepen, haar gezicht kwam langzaam tevoorschijn en zonk weer weg. We naderden het oude gedeelte van de stad, er brandden maar een paar gaslantaarns, met onrustig licht, dat fosforescerende zigzagpatronen op de natte oude straatstenen toverde. De kleine huisjes stonden direct aan de straat of lagen verscholen achter wanordelijke, asym-

metrische tuintjes. Angstvallig gluurden ze achter schuurtjes van jonger datum vandaan, met kleine raampjes vol bloemen, sluimerend in het licht van de gaslantaarns.

Voor een zo'n huisje bleef ze staan en ze pakte het hekje vast dat omheinde wat er van het tuintje over was. Haar stem was warm, als van een rijpe vrouw.

In zo'n huisje heb ik altijd willen wonen, zei ze. Zo'n piepklein huisje met nieuwsgierige raampjes en veel bloemen.

Ik zei niets. Meisjes die met vreemde mannen meegaan zeggen zoveel, je weet nooit of het wat betekent.

We liepen weer richting de stad. Later zei ze dat er in de tuin wasgoed aan de lijn moest hangen. Wasgoed dat lekker zacht ruikt en speelt met de wind en het zonlicht.

Ik luisterde. Er ging een bijzondere stemming uit van haar woorden, van dit gebabbel over kleren aan de waslijn en een piepklein huisje. Iemand kan praten over kunst of literatuur of een interessante anekdote vertellen, en je luistert er wel naar, maar het komt niet verder dan je hersens, je bewustzijn. Maar iemands woorden kunnen ook onder je huid kruipen, zodat je iets ervaart met je diepste zelf. Dit meisje praatte over kleren die hingen te drogen, over het zonlicht en een huisje, op zo'n manier dat het mij aanging, ze creëerde er een stemming mee die in mijn bloed ging zitten, zodat het iets werd wat ik zelf beleefde. Daarom moet ik ook hier bij blijven stilstaan, ik moet het opnieuw beleven omdat het een deur op een kier zette naar deze mens die ik niet kende. Toen we weer in de buurt van de stad kwamen, kroop ze haast onmerkbaar dichterbij me toe. Ik begeerde haar niet. Maar ik wilde dat er aan deze wandeling nooit een einde kwam. Af en toe raakte haar schouder mijn arm. Dat voelde goed. Dichterbij hoefde ze niet te komen.

In een verlichte etalage lagen rollen touw, visgerei en handgeloemde netten. Ze bleef staan, met haar rug naar het raam. Ze had die duistere, peinzende blik in haar ogen.

Zeg...

De manier waarop ze het zei. Vanbinnen begon ik te gloeien van blijdschap. Ik durfde niet te antwoorden, ik durfde mijn eigen stem niet te horen, om mijn blijdschap niet te vertroebelen. Ik luisterde.

Vreemd is dat. Maar zoals we hier nu lopen, is het goed. Ik voel me helemaal prima.

In haar stem lag geen weemoed, maar ook geen blijdschap. Ze zei het gewoon, het was een constatering, niet iets waarover ze zich verbaasde. Toen we verder liepen, zei ze: God mag weten hoe dat komt. Uiteindelijk is dat misschien wel het enige waar we naar verlangen. De warmte van een medemens aan je zijde.

Ze benadrukte ieder woord. Toen ze zweeg, bleef elk van deze woorden liggen nasmeulen. Ik voelde mijn ademhaling beven.

Ik kan moeilijk onder woorden brengen wat er gebeurde. Beetje bij beetje leerde ik haar kennen, steeds opnieuw werd er een deur op een kier gezet, de deur naar een mensenziel. En iedere keer ving ik een nieuwe glimp op van wat zich daarbinnen verborgen hield.

Alleen voor wie zelf een ziel heeft, is een mensenziel iets van betekenis. Een groot deel van de mensheid heeft er geen. En zij die er wel een hebben, letten er goed op haar niet zomaar prijs te geven. Daarom is het zo'n intense belevenis als je tijdens een eerste ontmoeting aangeraakt wordt door wat we 'de ziel van een mens' noemen. Maar nu moet ik weer even een stukje teruggaan, ik moet hier even bij blijven stilstaan, ik kan er niet domweg aan voorbijgaan.

Ik had een meisje ontmoet dat zomaar met me meekwam. Soms ontmoet je meisjes die mooi zijn, of meisjes van wie het ritme je opwindt, meisjes die met je meekomen. Meestal praten ze, ze kletsen en lachen en geinen. Dat hoort erbij. Maar nu had ik er een ontmoet van wie ik niet kon zeggen of ze mooi was, ze stond gewoon stil op het station met een rood koffertje in haar

hand, en ze had geen ritme, want ze stond stil. Ze praatte niet, we spraken niets af over waar we heen zouden gaan en ik had zelf geen idee wat ik van haar wilde. Maar ik voelde haar de hele tijd naast me. Iets aan haar nabijheid deed mijn huid tintelen, het verontrustte me en liet mijn hart met een angstige verwachting kloppen, zonder begeerte. Deze stille verstandhouding die er tussen ons was, maakte dat ik de méns die daar liep kon voelen. Een mens met een ziel die in staat is leed en geluk in zich op te nemen, maar vooral die hevigheid van het menselijk leed, leed dat je kan doden of dat achterblijft, zelfs als het geluk je weer heeft omarmd, leed waardoor een mens gevormd wordt en dat via de huid tevoorschijn komt als een vreemd soort aantrekkingskracht.

Ze zei niets toen ik voor mijn voordeur bleef staan en de sleutel in het slot omdraaide. Ze liep meteen naar binnen, voor mij uit. Op de trap wachtte ze zodat ik haar kon inhalen, en ze raakte mijn arm even aan. Ze vroeg: Heb je iets te drinken?

De vraag zou een bepaalde indruk kunnen wekken. Als ik niet al zoveel van haar wist. Maar zoals de zaken ervoor stonden, wekte deze vraag genegenheid in me op, of ik iets te drinken had, een genegenheid die een klein beetje stak: het enige waarmee ik haar kon helpen, was haar wat te drinken geven.

Ik had wel wat, niet veel. Maar ze was tevreden. Een boel sigaretten? vroeg ze. Genoeg sigaretten?

Gelukkig had ik daar een hele voorraad van.

Ze maakte een afwerende beweging toen ik haar jas van haar wilde aannemen. Wacht, zei ze. Ze was in beslag genomen door mijn boekenkast.

Doorgaans meen ik een goed beeld van mijn medemensen te kunnen krijgen op basis van wat in mijn woonkamer het eerst hun aandacht trekt. Als iemand meteen naar de boekenkast loopt, ben ik vaak sceptisch. Het kan pure interessandoenerij zijn. Maar meisjes laten hun schijngevoeligheid meestal zien

door als betoverd voor een schilderij te blijven staan. Naar mijn Franse etsen kijken ze niet. Ik had verwacht dat dit meisje een filosofieboek of iets over kunstgeschiedenis zou pakken, om te laten zien dat ze stijl had. Heel menselijk allemaal. Maar haar keuze verbaasde me enigszins. Ze stond te bladeren in de *Decamerone*. Om haar lippen vormde zich een subtiel glimlachje, maar haar ogen stonden nog steeds peinzend. Ik vroeg of ze het boek kende. Ze knikte, zonder haar ogen ervan af te wenden. De handen waarmee ze met het boek bezig was waren lang en expressief. Je kon de sierlijke en sterke botstructuur onder de zijdeachtige huid zien. De vingers van haar rechterhand waren bruin van de nicotine, en die van haar linkerhand ook een beetje. Er was geen ring, geen sieraden. Toen ze het boek weer terugzette, vroeg ik wat ze ervan vond. Ze haalde haar schouders op.

Toen ik jong was vond ik het een goed boek. Ik vond het mooi toen ik nog dacht dat liefde iets vrolijks en feestelijks was. Er staat 'liefde', terwijl er 'eros' had moeten staan.

Ik vroeg haar of ze niet vond dat dat ongeveer op hetzelfde neerkwam. Toen keek ze me aan. Je weet toch wel dat eros genot betekent en, voor mij in elk geval, geluk. En liefde eerder... ach ja. Eerder ellende. Ze sloeg haar ogen neer, de laatste woorden had ze gefluisterd. Toen trok ze een gek gezicht en liet ze zichzelf in een stoel vallen, haar jas had ze niet uitgedaan.

Ik vind dat het wat ernstig begint te worden, zei ze.

Het deed pijn aan mijn oren.

Ik schonk in, we dronken in stilte. Ik zocht haar ogen, ze ontweken me. Ze rookte gretig. Goed dan, zei ze, en toen hief ze het glas en dronk, op een manier alsof het iets was wat ze snel achter de rug wilde hebben. Begrijp je, zei ze even later... ik moet eerst een beetje aangeschoten zijn. Uit haar blik sprak niets wat op ironie wees. Ik voelde me niet op mijn gemak bij wat ze nu moest denken, ik wilde tegen haar zeggen dat ze daar niet bang voor hoefde te zijn. Ik wilde immers niets van haar, behalve dat ze

in mijn huiskamer zou zitten en niet weg zou gaan... De warmte van een medemens aan je zijde, als ze eens wist hoe treffend ze dat had gezegd. Jammer alleen dat er zo weinig medemensens zijn.

Ik hoorde hoe ze haar sigaret met lange hijsen oprookte, ze hield haar ogen op me gevestigd, onderzoekend en zonder koketterie. Nu was de rimpel in haar voorhoofd duidelijk zichtbaar. Ik kreeg de indruk ze zelfs wel boven de dertig kon zijn. Maar ze had een meisjesachtig voorkomen. Lange meisjesbenen, met één voet een beetje naar binnen gedraaid. Onder haar jas droeg ze een grijze broekrok en een vaalblauwe bloes met een stropdas. De strenge stropdas benadrukte haar kinderlijke uiterlijk. Echt knap was ze niet, alleen haar mond was mooi. Sierlijk.

Ze rookte gulzig, ze verslond haar sigaretten tot ze de peuk tussen duim en wijsvinger moest houden om de laatste rook naar binnen te kunnen zuigen. De klok tikte op de schoorsteenmantel. De radio van de bovenburen speelde hupsende accordeonmuziek, die aan de muren kraste. Ze zat achterovergeleund in haar stoel en had haar ogen dichtgedaan. Ik vroeg: Wil je je jas niet uitdoen? Ze antwoordde zonder haar ogen te openen: Ik heb het koud.

Het licht viel recht op haar gezicht. Nu ze ontspande, werd het vooral getekend door vermoeidheid. Haar mond trilde een beetje. Weet je waar ik vanavond zin in heb? vroeg ze zacht. Ik boog me naar haar toe en pakte haar hand, hij lag slap in de mijne.

Maar ik weet niet of ik het kan, zei ze. Ik weet niet of jij het wel wilt. Ik kneep zachtjes in haar hand.

Vanavond heb ik zin om te praten. Maar jij zou je zeker maar vervelen. Haar ogen waren nog steeds dicht, en aan haar mond kon je nauwelijks zien dat ze iets zei. Ik kuste haar hand, heel zacht, en voelde haar vingers zich voorzichtig om de mijne sluiten. Ze vroeg: Mag het? Ze deed haar ogen open, ze stonden vra-

gend. Ik liet haar hand los en stak een sigaret aan, leunde achterover. Ik wacht, zei ik. Er gleed een glimlachje over haar gezicht, zonder dat de ernst uit de diepte van haar grijsbruine ogen verdween. Ze kwam naar voren zitten, op de rand van de stoel. De zoom van haar jas droop op het vloerkleed. Maar eerst moet ik nog wat drinken, zei ze. Ik moet wel een beetje aangeschoten zijn. Ik moet het nu kwijt, als je er tenminste tegen kunt. Ik heb jaren gezwegen, zei ze. Ik vroeg hoe oud ze was, en ze zei dat ze achtendertig was.

Ik schonk een bierglas half vol met aquavit en zette het voor haar neer. Ze stak een nieuwe sigaret aan met de peuk van de vorige, en ze dronk. Bij de bovenburen trakteerde de radio op een xylofoonsolo, ze begon met de clowneske melodie mee te neurien, met een lage, hese stem. Haar schouders wiegden onmerkbaar mee op de maat. Toen stopte ze om te drinken, ze kreunde zacht toen ze het glas terugzette. Buiten begon het harder te regenen, de regen ruiste op de straat en gorgelde door een regenpijp. Ik zei: Ik wacht.

Ze zei: Je mag geen haast hebben. Want dan kan ik het niet. Ze neuriede weer terwijl ze me aankeek, in haar blik wisselden ernst en ondeugendheid elkaar af. Ik neem mijn tijd, zoals je ziet, zei ze. Het kost tijd, want ik moet nadenken, zodat ik geen leugens vertel. Want nu wil ik niet meer liegen, en niet meer zwijgen. Ik ben veel te gewend om te liegen, begrijp je.

- - -

Natuurlijk! Net als iedereen. We liegen elkaar recht in het gezicht en het komt allemaal binnen. Onze ziel raakt langzaam bedolven onder de vuile leugens van anderen en die van onszelf.

Ze pakte haar glas en leunde weer achterover, haar sigaret bungelde in haar mondhoek. Haar rok was een stukje over haar ene knie geschoven, een ronde kinderknie. Ze bekeek me van onder halfgesloten oogleden, ze had in de gaten dat ik naar haar knie keek. Je kon merken dat ze onder invloed was, ze zei: Zozo.

Je krijgt de keus. Je mag kiezen. Mijn lichaam of mijn ziel. Kies maar.

Als ik ze niet allebei kan krijgen, dan kies ik je ziel.

Mijn lichaam is veel mooier, hoor, zei ze. Ik waarschuw je alleen maar. En reken er maar niet op dat je veel zult slapen als ik begin te praten.

Begin maar. Ik luister.

Haar mond trilde weer, haar stem was nauwelijks hoorbaar.

Ik ben alleen een beetje bang, zie je. Want als ik het gevoel krijg dat ik je verveel... ach, dat begrijp je toch niet. Maar als ik zie dat je op de klok kijkt, ga ik dood van schaamte... Ach, klets, niet waar. Nu lieg ik. Maar ik kan niets zeggen, begrijp je? Behalve als je het accepteert.

Ik hang aan je lippen...

En je moet me geloven. Je moet accepteren dat ik een beetje toneelspeel. Ik speel toneel. Toch? Dat doen we allemaal. Maar soms spelen we onszélf, een enkele keer mogen we onszelf eens spelen. Nu ben ik lekker aangeschoten. Ze lachte heel zacht. Je hebt geen idee waaraan je bent begonnen, dat je voor mijn ziel koos. Want wat je gaat horen ga je absoluut niet leuk vinden. Zo iemand ben je, dat weet ik. Juist daarom wil ik mezelf laten zien. Maar het zou jammer zijn als ik je zou vervelen. En dat zou best eens kunnen, want ik ben geen groot verteller, in ieder geval niet als ik de waarheid spreek. Je verwacht misschien een samenhangend verhaal. Maar dan zou het niet wáár zijn. Het leven is geen samenhangend verhaal, zo werkt het niet. Als je nadenkt springen je gedachten soms terug, en dan halen ze dingen naar voren die horen bij wat je aan het denken zette, en dan is de volgorde omgekeerd, zo is het nu eenmaal. Zo moet ik mijn verhaal tenminste vertellen, als ik echt wat wil zéggen. En dan nog de details. Kleinigheden die niets... die niets... nou ja. Maar die er toch toe doen. Want wat voor de een nietszeggend is, kan voor de ander doorslaggevend zijn. En voor mij waren vaak juist de

vreemdste dingen doorslaggevend. Dus die horen erbij... Weet je zéker dat je dit wilt?

Ga door.

Ze zat weer naar voren geleund, alsof ze ergens naar luisterde. Haar blik werd afwezig, hij verliet de kamer, viel uit de ruimte en de tijd. Haar sigaret hing tussen haar vingers en rookte zichzelf. Ze praatte zacht.

Ik weet niet waarom ik dit ineens kwijt moet. Nou ja, misschien ook wel. Ze lachte zacht. Ze zeggen dat als je doodgaat je je hele leven opnieuw beleeft. Ik weet niet op welke dag ik zal sterven. Het is nog niet zeker dat ik er een eind aan maak. Tot nu toe heb ik het niet gedaan, dus dan zal het er nu ook wel niet van komen. Ze lachte weer even, en zette het glas aan haar lippen.

Maar toen je me op het station tegenkwam, stond ik aan de rand van de afgrond. Je hebt me een stukje bij die afgrond vandaan getrokken. Maar hij is er nog steeds. Eigenlijk is hij er de hele tijd, voor mensen zoals ik. Het is gewoon een kwestie van toeval, of we struikelen en over de rand kukelen of niet. Ze legde haar hoofd in haar nek en sloot haar ogen, haar hals vormde een sierlijke boog. Haar mond kreeg diepe schaduwen van het lamplicht.

In wezen is het een banale geschiedenis. Alleen wordt die nooit verteld. Mensen houden dat soort dingen voor zichzelf. En er worden geen boeken over geschreven. Schrijvers schrijven liever over mooie dingen. Zelfs rampen en tragedies maken ze mooi. De schrijvers! Haar mond vormde een nauwelijks zichtbare grijns. Schrijvers... de hoeders van de waarheid. Vaak spreken ze de waarheid... een deel van de waarheid. De rest verzwijgen ze, want anders zou niemand hun boeken kopen. Maar wat ze verzwijgen wordt de leugen in de waarheid die ze vertellen. Ze deed haar ogen weer open. Begrijp je dit? Wat doet het er ook toe. Nu ben ik aangeschoten. Wat heerlijk. Nu heb ik zin om te praten, ook al val je erbij in slaap. Waar was ik? Tja, tja,

wat maakt het ook uit. Ik was nog niet eens begonnen. Proost! Maar het is dus geen origineel verhaal. Het gaat over liefdesverdriet, en over geldgebrek en erotiek en overspel en de duivel en zijn ouwe moer. Dus proost dan maar! Heb je een lucifer? Dank. Maar nu moet je luisteren en je mag niet op de klok kijken. Je moet wakker blijven, want ik wil je bleek zien wegtrekken. Mijn verhaal gaat over bloed. Maar geen dichterlijk bloed dat eigenlijk iets moois is. Nee. Lelijk. Verschrikkelijk. Bloed en slijm en pus. O? Je frons je wenkbrauwen? Ik zei toch dat het niet fraai zou worden. Want wat ik je ga vertellen is wáár. Verraad en leugens en hypocrisie, dat is wat er waar aan is. Ik heb heel veel gelezen, maar ik heb nog nooit iets gelezen wat helemaal waar was. Behalve medische boeken, maar zelfs die zijn onvolledig. Zeg, schenk je me nog eens in? Nu word ik langdradig. Maar ik moet wel. En jij moet het er maar mee doen, ik moet kwijt waar ik al jaren mee rondloop.

Ze nam een paar felle, diepe trekken van haar sigaret.

Ach ja. Zie je... ik was eens verliefd op een man. Ik was vijftien en net klaar met school. Ach, meisjesdromen! Maar pas toen ik zeventien was werd het wat meer. Tja, want hij was een keurige inwoner van het plaatsje waar ik vandaan kom, en dat is hij ondanks alles nog steeds. Hij zit trouwens in het gemeentebestuur, uiterst capabel, begrijp je wel. De tien voor mijn examen heb ik aan hem te danken. Want, kijk, hij was mijn leraar, we hadden hem voor natuurkunde en wiskunde en Engels. En hij betekende zoveel voor me dat ik me voor die vakken enorm uitsloofde, ook al overhoorde hij me nooit. Later, toen ik al klaar was met school, kreeg ik iedere keer als ik hem tegenkwam klamme handen. En meer van dat soort dingen, ik stelde me aan, praatte hard en overdreven met mijn vriendinnen als hij langskwam. Meisjesgedoe? Waarschijnlijk wel. Maar meisjes die zich aanstellen zijn minder onschuldig dan je denkt. Als je de dichters moet geloven, dromen meisjes van allemaal mooie dingen. Inderdaad...

ook dáárvan. Maar net zo goed van minder mooie dingen. Kleine, lieve meisjes fantaseren over obscene zaken. Hoe erger, hoe beter. Doorgaans is er geen object van vlees en bloed in het spel, nee, daarvoor is het allemaal te geheim. Zelfs in hun fantasie willen ze geen getuigen hebben. Wat mij betreft: ik fantaseerde over een wanstaltige trol die me meenam naar zijn donkere grot om daar de meest waanzinnige dingen met me uit te halen. Of ik fantaseerde over de duivel. Vooral toen ik op catechisatie ging en de dominee zei dat we de duivel moesten afzweren in al zijn daden en heel zijn wezen. Lieve hemel, dat bracht mijn fantasie pas echt op gang, dat over zijn daden en zijn wezen. Ik wilde niets liever dan kennismaken met deze fantastische duivel. Maar tijdens mijn belijdenis antwoordde ik 'ja' op de vraag of ik hem zou afzweren. Dat deed iedereen. En iedereen loog... Dat is de eerste officiële leugen waar we ons schuldig aan maken. Naar oud gebruik treden we pas toe tot de volwassenheid als we hebben gelogen voor het altaar. Dat is de inwijding. De samenleving eist deze leugen van ons als we ter communie gaan. Dat is toch bizar? Ach, nu begin ik onzin uit te kramen. Proost dan maar!

Ze dronk haar glas leeg. Ik zat het mijne rond te draaien tussen mijn vingers.